

**PUBLIKACJE Z ZAKRESU
KRYMINOLOGII W 2022 R.**

Jan Widacki, Wojciech Dadak, Magdalena Grzyb, Anna Szuba-Boroń

Kryminologia. Zarys systemu

C.H. Beck, Warszawa 2022, 448 s.

Podręcznik „Kryminologia. Zarys systemu” podzielono na cztery części:

Część I. Wprowadzenie do kryminologii.

Część II. Opis i próba pomiaru przestępczości (kryminografia i kryminometria), w której przedstawiono problematykę dotyczącą m.in. przestępczości rzeczywistej, ujawnionej i nieujawnionej.

Część III. Próby wyjaśnienia fenomenu przestępstwa i przestępczości, w tym w szczególności: pierwsze teologiczne i filozoficzne próby wyjaśnienia fenomenu przestępstwa, przestępcy i przestępczości, podstawy kryminologii w okresie prepozytywistycznym, marksistowską koncepcję kryminologii, nurty krytyczne w kryminologii czy teorie neoklasyczne.

Część IV. Wybrane zagadnienia szczegółowe, takie jak np. wiktymologia, przestępczość: nieletnich, seksualna, gospodarcza, drogowa, w cyberprzestrzeni oraz terroryzm.

Podręcznik napisano przejrzystym i zrozumiałym językiem. Wykład obfituje w liczne elementy graficzne ilustrujące treść (zdjęcia, wykresy, tabele).

Podręcznik kierujemy zarówno do prawników praktyków: sędziów, prokuratorów, adwokatów, jak i do studentów prawa oraz kryminologii. Interesujące informacje znajdują w nim także kuratorzy sądowi, funkcjonariusze Służby Więziennej, policji i innych służb policyjnych, pedagodzy i pracownicy służb socjalnych.

Źródło: https://www.ksiegarnia.beck.pl/19899-kryminologia-zarys-systemu-jan-widacki?gclid=CjwKCAiAjs2bBhACEiwALTBWZfUULxJxOdNbCcvXrlW-mldCQbSDD-NdTuB-O8whyvhGp5bFhJWyJRoCRRUQAvD_BwE

***

Maria Niełacna, Joanna Klimczak (red.)

Dożywotni więźniowie. Najlepsi z najgorszych i źli stale

Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2022, 850 s.

Publikacja prezentująca najnowsze, unikatowe i kompleksowe wyniki badań grupy 290 więźniów dożywotnich, będąca podsumowaniem pięcioletnich badań nad karą dożywotniego pozbawienia wolności i charakteryzująca się interdyscyplinarnym ujęciem tej problematyki z perspektywy prawnej, kryminologicznej i psychologicznej. Zabierają w niej głos wybitni eksperci oraz praktycy – m.in. prawnicy, psychologowie, funkcjonariusze Służby Więziennej, a wreszcie sami skazani. Głównym celem tej monografii była odpowiedź na pytanie, jaki jest przeciętny więzień dożywotni (statystyczny wizerunek skazanego), a także czy w grupie 290 badanych są ci najlepsi i ci najgorsi, oraz co o tym przesądza. Odnosząc się do właściwych teorii, m.in. deprywacji, importu, racjonalnego wyboru, autorzy zebranych tu tekstów opisują, jak skazani adaptują się do warunków bezterminowej izolacji, a także jak adaptuje się do nich system więzienny, jak obie strony ustosunkowują się do istoty orzekania i wykonywania kary dożywotniego pozbawienia wolności, a także do wagi diagnozy i możliwości oddziaływania na skazanych w więzieniu. Prawdziwe kompendium wiedzy kryminologicznej i psychologicznej zebranej wokół sprawcy–skazanego–człowieka.

Źródło: <https://www.wuw.pl/product-pol-16885-Dozywotni-wiezniowie-Najlepsi-z-najgorszych-i-zli-stale-EBOOK.html>

***

Jarosław Utrat-Milecki

Penologia ogólna. Perspektywa integralnokulturowa. Tom 1. Kara kryminalna jako ogólna kategoria instytucji prawnej i społecznej

Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2022, 380 s.

Pierwszy tom dwutomowej monografii przedstawia w usystematyzowany sposób postrzeganie kary kryminalnej jako instytucji prawno społecznej o charakterze procesualnym. Intencją przedstawionego integralnokulturowego podejścia teoretycznego jest prowadzenie analiz w sposób interdyscyplinarny pozwalający integrować różne typy wiedzy z zakresu nauk społecznych, które mogą być wykorzystane na użytek szeroko rozumianych praktyk penalnych. Z perspektywą integralnokulturową wiąże się też nowa klasyfikacja teorii i krytyki kary. Autor, odwołując się do współczesnych badań i koncepcji ze szczególnym uwzględnieniem literatury naukowej anglosaskiego kręgu kulturowego oraz uwzględniając polską tradycję studiów penologicznych, analizuje wyniki badań własnych na temat kary kryminalnej prowadzonych w usystematyzowany sposób od 1997 r., które stanowiły podstawę opracowania ram teoretycznych penologii integralnokulturowej.

Źródło: <https://www.wuw.pl/product-pol-17197-Penologia-ogolna-Perspektywa-integralnokulturowa-Tom-1-Kara-kryminalna-jako-ogolna-kategoria-instytucji-prawnej-i-spoecznej.html>

***

Jarosław Utrat-Milecki

***Penologia ogólna. Perspektywa integralnokulturowa.
Tom 2. Podstawy teoretyczne polityki karnej***

Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2022, 448 s.

Drugi tom dwutomowej monografii przedstawia w usystematyzowany sposób podstawy teoretyczne polityki karnej. Intencją integralnokulturowego podejścia teoretycznego jest prowadzenie analiz w sposób interdyscyplinarny pozwalający integrować różne typy wiedzy z zakresu nauk społecznych, które mogą być wykorzystane na użytek szeroko rozumianych praktyk penalnych. Z perspektywą integralnokulturową wiąże się też nowa klasyfikacja teorii i krytyki kary. Autor, odwołując się do współczesnych badań i koncepcji ze szczególnym uwzględnieniem literatury naukowej anglosaskiego kręgu kulturowego oraz biorąc pod uwagę polską tradycję studiów penologicznych, analizuje wyniki badań własnych na temat kary kryminalnej prowadzonych w usystematyzowany sposób od 1997 r., które stanowiły podstawę opracowania ram teoretycznych penologii integralnokulturowej.

Źródło: <https://www.wuw.pl/product-pol-17198-Penologia-ogolna-Perspektywa-integralnokulturowa-Tom-2-Podstawy-teoretyczne-polityki-karnej.html>

***

Paweł Ostaszewski

***Między przemocą ekonomiczną a karaniem za długi.
Kryminologiczne studium przestępstwa niealimentacji***

Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2022, 298 s.

Z recenzji prof. dr hab. Ewy Guzik-Makaruk:

„Oddawana do rąk Czytelników praca stanowi niezwykle ciekawe studium przestępstwa niealimentacji dokonane głównie z perspektywy kryminologicznej, choć nie brak w nim także elementów dogmatycznych i prawnoporównawczych. Monografia jest aktualnym i cennym opracowaniem podbudowanym żmudną pracą badawczą, a wzbogacającą ją liczne tabele i wykresy, które pozwalają na lepszą percepcję przekazywanych treści. Autor pracy dołożył wszelkiej staranności, aby uzyskane w toku procesu badawczego dane i informacje wykorzystać w sposób możliwie pełny, obiektywny i rzetelny. Do grona odbiorców pracy można z całą pewnością zaliczyć teoretyków i praktyków w obszarze szeroko pojętych nauk penalnych, a także studentów, aplikantów i doktorantów, którzy mogą nie tylko czerpać wiedzę, ale też kształtować swój warsztat badawczy, analizując tok procesu badawczego zaprezentowany w monografii”.

Z recenzji dr hab. Barbary Namysłowskiej-Gabrysiak:

„Na szczególnie pozytywną ocenę zasługuje uwzględnienie i (...) wyczerpujące opracowanie przez autora szeregu zagadnień kryminologicznych związanych bezpośrednio z tematem monografii, a dotyczących problemu przemocy domowej, przemocy w rodzinie, przemocy ekonomicznej czy w ogóle zagadnień koncepcji przemocy. Na wyróżnienie zasługuje też część prawnoporównawcza (...). W pracy opracowano również część badawczą stanowiącą, w najważniejszej części, badania aktowe, które objęły losową próbę

311 spraw sądowych o przestępstwo z art. 209 k.k., zakończonych w 2020 r., i skupiły się na przebiegu postępowania, osobie sprawcy i pokrzywdzonego, charakterystyce czynu i prawno-karnej reakcji na ten czyn. Autor uwzględnił w monografii i wnikliwie omawia na najwyższym poziomie naukowym szereg pojawiających się – teoretycznych i praktycznych – problemów związanych ze wszystkimi zagadnieniami dotyczącymi niewywiązywania się z obowiązku alimentacji”.

Źródło: <https://wydawnictwo.iws.gov.pl/produkt/miedzy-przemoca-ekonomiczna-a-karaniem-za-dlugi-kryminologiczne-studium-przestepstwaniealimentacji/>

***

Joanna Klimczak, Dominik Wzorek, Eleonora Zielińska

Europejski nakaz dochodzeniowy w praktyce sądowej i prokuratorskiej – ujawnione problemy i perspektywy rozwoju

Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2022, 198 s.

Fragment wstępu:

„Europejski nakaz dochodzeniowy (END) jest instytucją stosunkowo nową w polskiej przestrzeni prawnej. Przepisy ją regulujące w kodeksie postępowania karnego weszły w życie 8 lutego 2018 r. Przyjęcie tego rozwiązania miało za zadanie uprościć i przyspieszyć prowadzenie spraw karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej. (...) Zasadniczym celem niniejszego projektu było zbadanie tego, jak END był stosowany w Polsce w pierwszych latach po jego wprowadzeniu do systemu naszego prawa. Zrozumienie jednak problemów prawnych pojawiających się przy stosowaniu tej instytucji wymagało przedstawienia uregulowania tej instytucji w prawie unijnym oraz przepisach polskiego kodeksu postępowania karnego, które zostały wprowadzone w ramach ich transpozycji. W związku z tym opracowanie podzielono na dwie części: teoretyczną i praktyczną. W pierwszej części – teoretycznej (rozdziały 1–3) – przedstawiono założenia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych oraz nowe przepisy, głównie rozdziału 62c oraz 62d wprowadzone do k.p.k. przez ustawę z 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 201). (...) W części drugiej – praktycznej (rozdziały 4–7) – zaprezentowano wyniki pilotażowych badań empirycznych nad stosowaniem END-ów, które zostały przeprowadzone w 2020 r. przez autorów niniejszej publikacji”.

Źródło: <https://wydawnictwo.iws.gov.pl/produkt/europejski-nakaz-dochodzeniowy-w-praktyce-sadowej-i-prokuratorskiej-ujawnione-problemy-i-perspektywy-rozwoju/>

***

Dominik Wzorek, Joanna Klimczak, Eleonora Zielińska

Kara ograniczenia wolności i jej rola w resocjalizacji sprawców przestępstw

Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2022, 265 s.

Z recenzji dr. Krzysztofa Stasiaka:

„Niniejsza publikacja, w której zaprezentowano wyniki badań przeprowadzonych wśród kuratorów sądowych, jawi się jako interesujący głos w dyskusji nad istotą kary ograniczenia wolności i zasadami jej wykonywania. Uzyskane przez autorów wyniki badań są interesujące, zostały przedstawione starannie i stanowią inspirację do ich krytycznej analizy”.

Źródło: <https://wydawnictwo.iws.gov.pl/produkt/kara-ograniczenia-wolnosci-i-jej-rola-w-resocjalizacji-sprawcow-przestepstw/>

***

Justyna Włodarczyk-Madejska (red.)

Mediacja w postępowaniu sądowym. Wyniki badań aktowych i analiz statystycznych

Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2022, 384 s.

Ze wstępu:

Monografia składa się z trzech głównych części: teoretycznej, statystycznej i empirycznej, w których znajduje się 11 rozdziałów. Pierwsza część stanowi zarys dotychczasowej wiedzy o mediacji. Część druga została poświęcona przede wszystkim analizie danych zastanych, którymi były statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości. Z kolei część trzecia to analiza danych zgromadzonych w toku badania akt spraw sądowych.

Mimo że to kolejna na rynku naukowym książka o mediacji, to z pewnością jest to jedna z pierwszych publikacji, w której tak szerokiej analizie zostały poddane dane statystyczne i akta spraw sądowych. Staraliśmy się w niej odpowiedzieć na takie pytania badawcze, jak m.in.: 1) Jak wygląda mediacja w Polsce na tle innych, wybranych krajów Unii Europejskiej?; 2) Jaki jest statystyczny obraz mediacji w Polsce?; 3) Czy pandemia COVID-19 wpłynęła na kierowanie spraw do mediacji?; 4) Czy wszystkie sprawy mogą być kierowane do mediacji?; 5) Jakie są koszty, czas trwania i efektywność mediacji?; 6) Jakie są koszty i czas trwania postępowań sądowych, w których miało miejsce skierowanie na mediację i w których takiego skierowania nie było?

Z recenzji dr hab. Olgi Sitarz, prof. UŚ:

Cała praca ma charakter systemowy – obejmuje – w zasadzie – cały system mediacji w Polsce, konfrontując go z regułami europejskimi i porównując z regulacjami wybranych państw europejskich. Czytelnik otrzymuje więc szeroką panoramę zagadnień dotyczących mediacji sądowych. [...] Autorzy, oprócz przywołania różnorodnych badań, przedstawili wyniki własnych badań aktowych, przeprowadzonych do tego w bardzo nowatorski sposób. Z tego względu i w tym zakresie praca jest bardzo oryginalna. [...] Autorzy omówili system mediacji w Polsce w perspektywie historycznej, wskazując na wprowadzenie i zmiany w regulacjach związanych z mediacjami w różnych gałęziach prawa. Sama zaś praca, w tym uwzględnione w niej badania,

ma na celu otwarcie nowej perspektywy do dyskusji, tak na płaszczyźnie naukowej, jak i praktycznej. [...] Podjęty temat jest ogromnie aktualny, a dobór problemów – interesujący. Książka jest ważna dla praktyków, teoretyków, a także parlamentarzystów i pracowników MS.

Źródło: <https://wydawnictwo.iws.gov.pl/>

***

Angelika Cieślukowska-Ryczko

Rodzice więźniów. Studium doświadczeń

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2022, 204 s.

Problematyka kryzysu penitencjarnego rodzin, choć stanowi ważne zagadnienie w ramach teorii i praktyki resocjalizacyjnej, nadal wydaje się nierozpoznana. Studium doświadczeń rodzicielskich to propozycja szczególnego wglądu w biografie ojców i matek uwięzionych (dorosłych) dzieci. Autorka w interpretatywnej perspektywie odkrywa, ujawnia i analizuje biografie rodziców przygniecionych ciężarem przestępczej działalności dzieci. Krok po kroku przeprowadza czytelnika przez kolejne etapy narastania bezładu, wzmacniania napięć i kumulowania zagrożeń. Kim są, kim byli i kim ostatecznie stają się rodzice więzionych dzieci? Jak postrzegają swoją rodzicielską rolę? Jak kształtuje się ich relacja z dzieckiem pozbawionym wolności? To tylko kilka wybranych pytań towarzyszących podjętym analizom.

Źródło: <https://wydawnictwo.uni.lodz.pl/produkt/rodzice-wiezniow/>

***

Agnieszka Jaros

Naznaczone. Radzenie sobie z etykietowaniem w narracjach byłych wychowanek placówek resocjalizacyjnych

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2022, 258 s.

Z recenzji dr hab. Justyny Kusztal, prof. UJ:

„Uważam publikację za wartościową poznawczo nie tylko dla specjalistów. Jest barwnie napisana i losy życiowe bohaterki, same w sobie, są bardzo interesującą narracyjną autobiografią. W tej książce mamy coś więcej – kontekst roli otoczenia społecznego, audytorium społecznego, które ma wielką moc nadawania etykiet i równie wielką – odbierania ich. Jednostka nie jest w stanie sama, jak opisano w teoriach naukowych, zrzucić stygmatu dewianta, nałożonego przez instytucje, ale nie ustaje w wysiłkach zrzucania go, podejmuje próby „normalnego” życia, buduje swoją rzeczywistość każdego dnia. Publikacja może spełniać funkcje ekspresyjno-terapeutyczne.

Odbiorcami tej monografii (...) są pedagodzy resocjalizacji, psychologowie, wychowawcy, edukatorzy, kuratorzy sądowi, pracownicy socjalni, ogółem: wszystkie grupy społeczne i zawodowe zajmujące się wychowaniem i edukacją, profilaktyką szkolną i społeczną, resocjalizacją osób i grup niedostosowanych społecznie

lub zagrożonych społecznym niedostosowaniem. Ponadto adresatami publikacji mogą być psychoterapeuci, lekarze, ale przede wszystkim studenci kierunków pedagogicznych, psychologii, socjologii. Zgromadzony materiał badawczy jest imponujący, bardzo ciekawie zaprezentowany także dla czytelnika niezwiązanego zawodowo z obszarem resocjalizacji”.

Źródło: <https://wydawnictwo.uni.lodz.pl/produkt/naznaczone/>

***

Magdalena Budyn-Kulik

Aksjologiczne podstawy kryminalizacji w społeczeństwie ponowoczesnym

Wydawnictwo UMCS, Lublin 2022, 484 s.

Z recenzji dr. hab. Wojciecha Zalewskiego, prof. UG:

„Książka *Aksjologiczne podstawy kryminalizacji w społeczeństwie ponowoczesnym* jest dziełem nowatorskim, otwierającym nowe przestrzenie refleksji nad prawem karnym (...). Autorka nie wykorzystuje bowiem utartych schematów, nie podąża utartymi ścieżkami, lecz tworzy i wyznacza nowe. Określone przez autorkę pole badawcze jest szerokie, a cele pracy i stawiane hipotezy są ambitne. (...) Praca ma przemyślaną strukturę. Autorka ułożyła analizowane problemy od najbardziej fundamentalnych po szczegółowe. (...) Praca jest przydatna dla studentów różnych kierunków studiów szeroko pojętych nauk społecznych i prawnych. Korzystać z niej będą pracownicy nauki, a także praktycy wymiaru sprawiedliwości”.

Źródło: <https://wydawnictwo.umcs.eu/produkt/5480/aksjologiczne-podstawy-kryminalizacji-w-spoleczenstwie-ponowoczesnym>

***

Jerzy Czołgoszewski

Geneza oraz kształtowanie się więziennictwa w I Rzeczypospolitej, Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim. Od sługi miejskiego do strażnika więziennego

Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2022, 676 s.

Stan więzień w Polsce, aż do czasów nowożytnych, był tak zły jak w większości krajów Europy. Proces zmian rozpoczął się dopiero w drugiej połowie XVIII wieku za sprawą reformatorów epoki oświecenia, którzy głosili poglądy o konieczności szerszego stosowania kary więzienia oraz jej humanitarnego wykonywania. Monografia, oprócz poszukiwania odpowiedzi na pytanie główne dotyczące genezy oraz kształtowania się więziennictwa na ziemiach polskich, podejmuje również próbę przedstawienia procesu rozwoju zawodu nadzorca więziennego – od sługi miejskiego do strażnika więziennego. Poprzez pryzmat ewolucji funkcji strażników więziennych przedstawia projekty organizacji personelu więziennego, ustrój oraz zarządzanie więziennictwem w poszczególnych okresach historycznych Polski. Zawód strażnika jest ściśle powiązany ze społecznością więzienną. Relacja ta ma bezpośredni wpływ na funkcjonowanie całego systemu więziennego. W ten sposób można prześledzić rozwój więzień – od umieszczonych w wieżach, twierdzach obronnych,

byłych obiektach wojskowych, klasztorach, aż po domy poprawy oraz domy pracy przymusowej, które stały się pomostem do powstania współczesnych więzień. W drugiej połowie XIX wieku zaczęto dostrzegać także znaczenie metod pedagogicznego oddziaływania na więźniów. Niniejsza praca przybliży pierwsze systemowe próby stosowania środków poprawczo-wychowawczych oraz ich efekty. Publikacja zawiera wiele dotychczas nieznanych faktów związanych z personelem więziennym, więźniami, a także obiektami więziennymi na terenie Polski do czasu odzyskania niepodległości w 1918 r. Uzupełnia ją seria unikatowych, często po raz pierwszy publikowanych zdjęć, nieznanne materiały źródłowe oraz obszerna bibliografia.

Źródło: <http://wydawnictwo.uwm.edu.pl/sklep/produkt-info/shop/78/1881/geneza-oraz-kształtowanie-sie-więziennictwa-w-i-rzeczypospolitej-księstwie-warszawskim-i-krolestwie-polskim-od-sługi-miejskiego-do-straznika-więziennego.html>

***

Danuta Janicka

O przestępstwach, karach i prewencji kryminalnej. Studia z najnowszej historii polskiego prawa karnego i nauki prawa

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2021, 332 s.

Z recenzji dr. hab. Wojciecha Zalewskiego, profesora UG:

„Autorka prezentuje sylwetki i poglądy wybranych karnistów i ich wpływ na tworzone na przestrzeni ostatnich dwóch stuleci regulacje karne. Autorka daje perspektywę historyczną szeroką, z tłem społecznym, ekonomicznym, niekiedy obyczajowym, rzutem oka na rozwój instytucji wymiaru sprawiedliwości i szkół wyższych, głównie uniwersytetów, w których pracowali i tworzyli omawiani bohaterowie”.

Z recenzji dr. hab. Igora Zgolińskiego, profesora KPSW:

„Sama ranga podjętej przez autorkę w pracy problematyki pozwala na stwierdzenie, że będzie to cenna pozycja wydawnicza. Niewątpliwym i zarazem godnym podkreślenia osiągnięciem jest bowiem szeroka, dokonywana często w formule porównawczej, eksploracja ówczesnych poglądów na obowiązujące akty prawne i rudymenarne problemy penalne. Dodać warto, że wiele z przedstawionych w książce zapatrywań oraz instytucji prawnych zachowuje swą aktualność do dnia dzisiejszego”.

Źródło: <https://wydawnictwo.umk.pl/en/products/5574/o-przestępstwach-karach-i-prewencji-kryminalnej-studia-z-najnowszej-historii-polskiego-prawa-karnego-i-nauki-prawa>

***

Barbara Błoińska, Łukasz Chojniak, Beata Gruszczyńska, Andrij Kosyło,
Katarzyna Witkowska-Rozpara, Dagmara Woźniakowska-Fajst (red.)

O wolność i prawo. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Andrzejowi Rzeplińskiemu

Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022, 1048 s.

Księga powstała dla uczczenia działalności naukowej, społecznej oraz sędziowskiej Profesora Andrzeja Rzeplińskiego – nawiązuje ona zarówno do prac naukowych Profesora, jak i do jego dorobku orzeczniczego jako sędziego Trybunału Konstytucyjnego.

Dzieło zawiera blisko 80 artykułów dotyczących dziedzin, które są obszarem zainteresowań naukowych i działalności publicznej Profesora: prawa karnego, karnego procesowego i karnego wykonawczego, kryminologii, ale również prawa człowieka i prawa konstytucyjnego. Charakterystyczne dla większości tekstów jest uwzględnienie perspektywy konstytucyjnej i standardów ochrony praw człowieka w każdej z analizowanych dziedzin prawa.

Autorami tekstów są współpracownicy Profesora, w tym jego uczniowie: nie tylko przedstawiciele nauki, ale także sędziowie, prokuratorzy, adwokaci i działacze społeczni, łączący często – podobnie jak Profesor Andrzej Rzepliński – wiedzę naukową ze znajomością praktyki stosowania prawa i działalności instytucji publicznych. Ogromnym walorem publikacji jest uwzględnienie nie tylko dogmatycznego, ale i społecznego aspektu funkcjonowania prawa i jego skutków dla życia jednostek.

Tytuł książki – *O wolność i prawo* – odnosi się do dwóch wartości szczególnie bliskich Profesorowi Andrzejowi Rzeplińskiemu; właśnie one wyznaczyły kierunek działalności naukowej i publicznej Profesora. Tytuł ten daje również wyraz przekonaniu, że owe wartości nie pozostają w sprzeczności: właśnie rządy prawa są najlepszą gwarancją wolności jednostki.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/o-wolnosc-i-prawo-ksiega-jubileuszowa-dedykowana-profesorowi-andrzejowi-rzeplinskiemu,395068.html>

***

Piotr Karlik, Bartosz Pilitowski

Stosowanie tymczasowego aresztowania. Analiza praktyczna

Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022, 248 s.

Nadużywanie tymczasowego aresztowania jest stałym problemem polskiego procesu karnego, który w praktyce oznacza, że wystarczy kilka wersów uzasadnienia, aby pozbawić człowieka wolności. Opracowanie jest zbiorem wniosków i rekomendacji wynikających z badania na temat stosowania w Polsce w ostatnich latach tymczasowego aresztowania, które Fundacja Court Watch Polska przeprowadziła w 2019 r. Objęło ono próbę 310 przypadków zastosowania tymczasowego aresztowania. Przebadano zarówno sprawy, które ostatecznie były rozpoznawane w I instancji przez sądy rejonowe, jak i okręgowe, z lat 2016–2018. Do tej pory tak duża ogólnopolska próba nie była opisana.

Publikacja jest efektem współpracy przedstawicieli zawodów prawniczych, środowiska akademickiego oraz organizacji pozarządowej specjalizującej się w badaniach wymiaru sprawiedliwości. Wnioski z ogólnopolskich badań stanowią doskonały załącznik do argumentacji uzasadniającej pismo procesowe lub wniosków składanych na posiedzeniach w przedmiocie stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego.

Książka jest przeznaczona przede wszystkim dla adwokatów i radców prawnych występujących w roli obrońców osób, wobec których stosowane jest tymczasowe aresztowanie. Dzięki publikacji poznają rodzaje i skalę nadużyć dostrzeżonych przez badaczy. Opracowanie będzie cenną lekturą dla sędziów i prokuratorów, którzy na co dzień mają największy wpływ na praktykę stosowania tymczasowego aresztowania.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/stosowanie-tymczasowego-aresztowania-analiza-praktyczna,364633.html>

***

Bartłomiej Filek

Odpowiedzialność karna w Polsce za czyny zabronione popełnione za granicą

Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022, 270 s.

Książka przedstawia wiele aspektów praktycznych dotyczących odpowiedzialności karnej w Polsce za przestępstwa i wykroczenia za granicą. Znaczenie odpowiedzialności karnej za czyny popełnione za granicą znacznie wzrosło w ostatnim czasie. Przyczyną tego są w szczególności przeobrażenia, które nastąpiły po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej i związane są m.in. ze swobodą przepływu osób.

W publikacji czytelnik znajdzie odpowiedzi m.in. na następujące pytania:

- czy przed polskim wymiarem sprawiedliwości można ponosić odpowiedzialność karną za przestępstwo popełnione w kosmosie;
- czy polskie przepisy prawa karnego mogą mieć zastosowanie wobec sprawcy, mającego obywatelstwo argentyńskie i włoskie, popełniającego przestępstwo na szkodę obywatela Brazylii na pokładzie samolotu linii australijskich przelatującego w chwili popełnienia przestępstwa nad terytorium Japonii.

Publikacja będzie bardzo pomocna w pracy prokuratorów, sędziów, adwokatów i radców prawnych zajmujących się prowadzeniem spraw z zakresu odpowiedzialności karnej za czyny przestępstwa popełnione za granicą. Zainteresuje również pracowników naukowych.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/odpowiedzialnosc-karna-w-polsce-za-czyny-zabronione-popolnione-za-granica,364645.html>

***

Marek Mozgawa, Piotr Poniatoski, Krzysztof Wala (red.)

Aktualne problemy i perspektywy prawa karnego

Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022, 476 s.

Książka dotyczy istoty, celu i kształtu prawa karnego materialnego w polskim systemie prawnym. Opracowania w niej zawarte są próbą poszukiwania odpowiednich kierunków zmian legislacyjnych w zakresie zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych.

Wśród zagadnień poruszonych przez autorów są m.in.:

- standardy konstytucyjne odnoszące się do prawa karnego;
- możliwe kierunki zmian prawa karnego z punktu widzenia teorii kryminalizacji;

- problematyka granicy między umyślnością a nieumyślnością;
- regulacja błędu w Kodeksie karnym;
- kontrowersje związane z orzekaniem środka karnego w postaci zakazu zbliżania się.

Autorami poszczególnych rozdziałów są przedstawiciele doktryny prawa karnego o bogatym dorobku naukowym. Wśród nich są zarówno teoretycy prawa karnego, jak i osoby łączące pracę naukową z praktyką wymiaru sprawiedliwości.

Opracowanie jest przeznaczone dla przedstawicieli zawodów prawniczych – adwokatów, radców prawnych, sędziów, prokuratorów. Zainteresuje także osoby odpowiedzialne za proces legislacyjny oraz studentów prawa.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/aktualne-problemy-i-perspektywy-prawa-karnego,189373.html>

***

Marek Mozgawa (red.)

Przestępstwo zmuszania

Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022, 540 s.

Publikacja zawiera interdyscyplinarne omówienie problematyki przestępstwa zmuszania, w tym rozważania dogmatyczne, kryminologiczne, psychologiczne oraz prawnoporównawcze.

Analiza przepisów kodeksu karnego penalizujących zmuszanie (bądź czynów zabronionych, w przypadku których zmuszanie występuje jako ich znamię) została pogłębiona rozważaniami dotyczącymi m.in.:

- przestępstwa zmuszania jako formy przemocy w rodzinie;
- zagadnień prawnoporównawczych;
- przestępstwa zmuszania dziennikarza do opublikowania lub zaniechania opublikowania materiału prasowego albo do podjęcia lub zaniechania interwencji prasowej;
- odpowiedzialności wykroczeniowej za skłanianie do żebractwa;
- statystycznego obrazu przestępstwa zmuszania;
- aspektów psychologicznych przestępstwa zmuszania.

Opracowanie jest przeznaczone dla przedstawicieli zawodów prawniczych – adwokatów, radców prawnych, sędziów, prokuratorów oraz policji i straży miejskiej. Będzie przydatne dla pracowników naukowych oraz studentów wydziałów prawa, psychologii, socjologii jako literatura uzupełniająca.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/przestepstwo-zmuszania,189001.html>

***

Andrzej Depko, Krzysztof Eichstaedt, Piotr Galecki, Aleksandra Krasowska

Metodyka pracy biegłego psychiatry, psychologa oraz seksuologa w sprawach karnych, nieletnich oraz wykroczeń

Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022, 492 s.

Publikacja dostarcza niezbędnej wiedzy z zakresu mechanizmów sporządzania opinii psychiatrycznej, psychologicznej i seksuologicznej. Zawarta w niej treść pozwoli prawnikom formułować rzeczowe pytania do biegłych oraz ocenić ich merytoryczną treść, zaś biegłym poznać nie tylko elementy, jakie powinna zawierać opinia, ale także kryteria, według których powinna być sporządzona.

Opracowanie prezentuje też zagadnienia z prawa karnego procesowego, które powinien znać każdy biegły sądowy sporządzający opinie w sprawach karnych z zakresu psychiatrii, psychologii oraz seksuologii.

W nowym wydaniu rozszerzono problematykę dotyczącą odpowiedzialności karnej biegłego, w tym za sporządzenie opinii prywatnej oraz poruszono kwestię dotyczącą udostępniania biegłym akt przez organ procesowy. Omówiono także nowe zagadnienia dotyczące modelu zachowań seksualnych i koncepcji uwarunkowań zachowań seksualnych.

Książka jest przeznaczona przede wszystkim dla praktyków: biegłych (psychiatrów, psychologów oraz seksuologów) oraz sędziów, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych. Będzie też pomocna aplikantom tych zawodów prawniczych.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/metodyka-pracy-bieglego-psychiatry-psychologa-oraz-seksuologa-w-sprawach-karnych-nieletnich-oraz-wykroczen,187424.html>

***

Diana Dajnowicz-Piesiecka, Emilia Jurgielewicz-Delegacz, Emil W. Pływaczewski (red.)

Prawo karne i kryminologia wobec kryzysów XXI w.

Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022, 912 s.

Publikacja dotyczy współczesnych problemów z zakresu kryminologii, prawa karnego, socjologii i patologii społecznych. Zamieszczone w niej teksty odnoszą się do kryzysów, z jakimi mierzy się zarówno Polska, jak i inne kraje świata w XXI w., takich jak m.in.: kryzys migracyjny, gospodarczy czy klimatyczny.

Czytelnik znajdzie tu omówienie m.in. zagadnień takich, jak:

- przestępczość w dobie pandemii COVID-19;
- problemy migracyjne;
- przemoc położnicza, prawnokarne aspekty przerwania ciąży oraz błędów medycznych;
- przestępczość w Internecie (hazard, stalking, patostreaming);
- wykroczenia przeciwko zwierzętom i tzw. zielona przestępczość.

W monografii zaprezentowano wyniki różnorodnych badań, które często mają charakter interdyscyplinarny.

Opracowanie zainteresuje adwokatów, radców prawnych, sędziów, prokuratorów, a także pracowników naukowych i studentów.

Z recenzji prof. Jerzego Sarneckiego:

„Łącznie w monografii znajduje się ponad 50 tekstów, których autorami są zarówno profesorowie, doktorzy, jak i doktoranci oraz studenci. Fakt tak dużej różnorodności autorów, ich stopni, tytułów naukowych oraz reprezentowanych ośrodków akademickich budzi uznanie, jest to (...) prawdziwa platforma wymiany poglądów, doświadczeń naukowych”.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/prawo-karne-i-kryminologia-wobec-kryzysow-xxi-w,187406.html>

***

Katarzyna Lenczowska-Soboń

Przestępstwo zniszczenia lub uszkodzenia zabytku

Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022, 448 s.

Publikacja omawia problematykę przestępstw naruszenia integralności zabytków oraz zawiera analizę przepisów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego w polskim porządku prawnym.

Zaprezentowano w niej genezę i rozwój historyczny regulacji dotyczących ochrony karnej zabytków oraz przedstawiono pojęcie zabytku (zarówno opierając się na przepisach prawa międzynarodowego, europejskiego, jak i krajowego), a także opisano poszczególne znamiona przestępstwa jego zniszczenia lub uszkodzenia. Rozważaniom poddano system obowiązujących kar i środków karnych, zbieg przepisów karnych i zbieg przestępstw, problematykę badania akt oraz wymiaru kary.

Książka jest przeznaczona dla prawników i pracowników administracji zawodowo zajmujących się tematyką związaną z ochroną zabytków. Zainteresuje również pracowników naukowych oraz studentów prawa, administracji i historii sztuki.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/przestepstwo-zniszczenia-lub-uszkodzenia-zabytku,180326.html>

***

Diana Dajnowicz-Piesiecka, Emilia Jurgielewicz-Delegacz, Emil W. Pływaczewski (red.)

Badania kryminologiczne a praktyka. Perspektywa krajowa i międzynarodowa

Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022, 792 s.

Publikacja dotyczy współczesnych problemów z zakresu kryminologii, prawa karnego, socjologii i patologii społecznych.

Wśród zagadnień poruszonych przez autorów są m.in.:

- diagnoza przestępczości w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem charakterystyki poszczególnych kategorii przestępstw i ich sprawców, również z perspektywy innych państw;
- stosowanie środków wychowawczych i poprawczych wobec nieletnich;
- przestępczość cudzoziemców w Polsce na tle kryzysu migracyjnego w Europie;

- kryminologiczna perspektywa stosowania przez funkcjonariuszy policji środków przymusu bezpośredniego.

Przedstawione w książce wyniki badań i rozważania wskazują, że zarówno polska, jak i światowa kryminologia wciąż stoją w obliczu trudnych wyzwań, ale również i wielu szans na rozwój wiedzy i umiejętności radzenia sobie z szeroko pojętą przestępczością i patologiami społecznymi.

Artykuły zawarte w monografii powstały na podstawie referatów wygłoszonych przez autorów podczas trzeciej edycji Ogólnopolskiego Forum Młodych Kryminologów, zorganizowanego na Wydziale Prawa na Uniwersytecie w Białymstoku.

Opracowanie jest przeznaczone dla adwokatów, radców prawnych, sędziów, prokuratorów, a także pracowników naukowych i studentów.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/badania-kryminologiczne-a-praktyka-perspektywa-krajowa-i-miedzynarodowa,158909.html>

***

Wojciech Filipkowski, Ewa Guzik-Makaruk, Katarzyna Laskowska

Przewodnik po prawie karnym. Tablice, orzecznictwo, kazusy. 4. wydanie

Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022, 524 s.

Podręcznik prezentuje wiedzę z zakresu części ogólnej prawa karnego w nowoczesny i przystępny sposób. Tabele i schematy, które w obecnym wydaniu zostały znacznie poszerzone, ułatwiają usystematyzowanie informacji i skuteczne przygotowanie się do egzaminu. Ponadto w publikacji zawarte są kazusy pozwalające na praktyczne sprawdzenie przyswojonej wiedzy. Książka uczy argumentacji prawniczej i uzasadniania swojego stanowiska.

W obecnym wydaniu opracowania uwzględniono m.in. następujące zmiany:

- poszerzenie przesłanki pozbawiania praw publicznych,
- przywrócenie zasady orzekania kary łącznej,
- obostrzenie kary za czyn ciągły,
- podwyższenie dolnych granic kar ograniczenia wolności i grzywny.

Książka jest przeznaczona dla studentów, aplikantów oraz praktyków organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/przewodnik-po-prawie-karnym-tablice-orzecznictwo-kazusy,184188.html>

***

Katarzyna Laskowska

Wory w zakonie w Związku Radzieckim i Federacji Rosyjskiej. Kryminologiczna analiza zjawiska

Wydawnictwo Temida 2, Białystok 2022, 149 s.

Z wprowadzenia:

„Autorka niniejszego opracowania, jako wieloletni czytelnik literatury kryminologicznej oraz badacz przestępczości w Związku Radzieckim i Federacji Rosyjskiej, wielokrotnie stykała się z następującymi twierdzeniami: *wor w zakonie* to »członek elity środowiska przestępczego«, »lider zorganizowanego środowiska przestępczego«, »aktywny przestępca, zasłużony, wierny wartościom przestępczym i innym przestępcom, dobry organizator, najczęściej recydywista«, »wyższy stopień worowskiego olimpu«, »przestępca zawodowy, lider przestępczy, ideolog przestępczego obrazu życia i moralności, mający nawyki przeciwdziałania strukturom państwowym«, »doświadczony wor, posiadający autorytet, ze zdaniem którego trzeba się liczyć«, »przekaznik przestępczej filozofii do społeczeństwa, ideolog świata przestępczego«, »głęboko osadzony w subkulturze przestępczej«. Wywoływały one zainteresowanie...”

Źródło: <http://temida2.uwb.edu.pl/ksiazka/427-wory-w-zakonie-w-zwiazku-radzieckim-i-federacji-rosyjskiej-kryminologiczna-analiza-zjawiska>

***

Paweł Kościelniak, Renata Wietecha-Posluszny, Małgorzata Król, Michał Woźniakiewicz

Analityka sądowa

Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2022, 520 s.

Analityka sądowa jest dziedziną nauki i praktyki chemicznej, która cieszy się coraz większym zainteresowaniem zarówno od strony naukowej, jak i dydaktycznej. Książka powstała z inicjatywy członków Zespołu Analityki Sądowej i Toksykologicznej Komitetu Chemii Analitycznej PAN, którzy wraz z innymi zaproszonymi specjalistami są autorami poszczególnych rozdziałów. Publikacja podzielona jest na cztery części:

Część I. Nowoczesne metody analityczne w chemii sądowej

Część II. Analiza toksykologiczna

Część III. Analiza śladów kryminalistycznych

Część IV. Inne zagadnienia

Zadania analityka sądowego dotyczą zarówno toksykologii sądowej, jak i fizykochemii kryminalistycznej i te dwa obszary tematyczne zajmują główne miejsce w książce. Autorom bardzo zależało, aby czytelnicy mogli zapoznać się również z aktualnymi metodami analitycznymi i nowoczesną aparaturą używaną w analityce sądowej i dlatego część książki jest temu poświęcona. Treść uzupełniają rozdziały dotyczące metod chemometrycznych i aspektów prawnych poszerzające ściśle eksperymentalne spojrzenie na chemię i analitykę sądową.

Książka jest skierowana do specjalistów zainteresowanych aspektami analitycznymi w takich dziedzinach, jak: chemia sądowa, medycyna sądowa, toksykologia i farmacja. Będzie przydatna zarówno ekspertom sądowym pracującym w instytucjach branżowych, jak i kadrze naukowej i studentom. Zawarte w niej treści pomogą w prowadzeniu zajęć dydaktycznych z zakresu chemii sądowej, jakie w różnych formach programowych są coraz częściej organizowane w polskich uczelniach. Pozycja ta może też z pewnością zainteresować osoby spoza wymienionego grona specjalistów, znajdą oni bowiem w niej wiele – tak modnych teraz – wątków kryminalistycznych, a także związanych z narkotykami, stanowiącymi przecież powszechne zagrożenie dla naszego zdrowia i życia.

Z recenzji prof. dr hab. Ireny Staneczko-Baranowskiej:

„Zebranie tak obszernego materiału w jednym opracowaniu, z szerokim odniesieniem do literatury źródłowej stanowi kompendium wiedzy z analityki sądowej, którego wielką zaletą jest wysoki poziom naukowy

i różnorodność podejmowanej tematyki ściśle związanej z problemami analizy sądowej, toksykologicznej i analizy śladów kryminalistycznych”.

Źródło: <https://ksiegarnia.pwn.pl/Analityka-sadowa,970025518,p.html>

***

Anna Świerczewska-Gąsiorowska

Przestępczość osób starszych z perspektywy kryminologii i prawa karnego

Wydawnictwo: CeDeWu, Warszawa 2022, 338 s.

Z recenzji prof. zw. dr. hab. dr. h.c. Emila W. Pływaczewskiego:

„Książka zasługuje na szczególną uwagę ze względu na doniosłość społeczną podjętego tematu. Autorka jako pierwszy kryminolog prawnik w Polsce zaprezentowała problem przestępczości osób starszych zarówno od strony jej fenomenologii i funkcjonowania osadzonych tej kategorii w izolacji penitencjarnej, jak również w szerokim zakresie uwzględniła aspekty prawne analizowanego zagadnienia. To kompleksowe, wyjątkowo twórcze, nowatorskie i wartościowe opracowanie wypełnia dotkliwą lukę w naszej literaturze kryminologicznej, skoncentrowanej głównie na osobach starszych jako ofiarach przestępstw. Tematyka monografii stanowi także novum w kryminologii porównawczej, gdyż dopiero w drugiej dekadzie XXI wieku zrealizowano pierwsze międzynarodowe projekty badawcze dotyczące osób starszych jako sprawców przestępstw. Gruntowne przebadanie literatury, przeprowadzone badania empiryczne, jak również dobra znajomość realiów praktyki pozwoliły autorce na zweryfikowanie postawionych hipotez oraz wyprowadzenie wielu cennych – o dużej nośności praktycznej – wniosków i postulatów wobec narastającego problemu przestępczości osób starszych, z perspektywy szeroko rozumianej polityki kryminalnej”.

Z recenzji prof. zw. dr. hab. Ewy M. Guzik-Makaruk:

„Monografia została poświęcona bardzo aktualnej problematyce badawczej, zwłaszcza we współczesnej sytuacji społeczno-demograficznej, w której postępuje globalny proces starzenia się społeczeństwa niemal na całym świecie. Praca wypełnia istniejącą dotychczas dotkliwą niszę w literaturze przedmiotu, w której analiza sytuacji osób starszych sprowadza się zasadniczo do ich ujęcia w roli ofiar. Osoby starsze najczęściej postrzegane bywają w perspektywie wiktymologicznej, a one same od dawien dawna ujmowane są jako grupa społeczna o podwyższonym stopniu ryzyka wiktymizacji. Rzadko kiedy analizuje się płaszczyznę kryminologiczną, w której osoby starsze są sprawcami przestępstw oraz skazanymi, wobec których wykonuje się orzeczone kary, w tym izolacyjną karę pozbawienia wolności. Prezentowana monografia w przeważającej mierze posiada charakter empiryczny, nie stroniąc jednak od koniecznych wątków dogmatyczno-prawnych. Przybliżyła najbardziej aktualne wyniki dokonanych badań własnych autorki, która z powodzeniem podjęła trudne wyzwanie badawcze, gromadząc nowe, dotychczas nieanalizowane dane ze statystyk kryminalnych oraz statystyki penitencjarnej”.

Źródło: <https://cedewu.pl/Przestepczosc-osob-starszych-z-perspektywy-kryminologii-i-prawa-karnego-p3150>

***

Ewa M. Guzik-Makaruk, Ireneusz Sołtyszewski (red.)

Przestępczość farmaceutyczna w XXI wieku

Wydawnictwo: CeDeWu, Warszawa 2022, 354 s.

Z recenzji prof. dr. hab. Bogusława Sygita:

„Monografia przygotowana pod redakcją naukową E.M. Guzik-Makaruk i I. Sołtyszewskiego posiada charakter interdyscyplinarny i wypełnia istniejącą niemal od zawsze niszę w literaturze przedmiotu. Oferuje czytelnikowi bogactwo wiedzy z zakresu różnych obszarów ściśle związanych z rynkiem farmaceutycznym w Polsce. Podejście do podjętej tematyki cechuje się wielopłaszczyznowością, bowiem obok analizy zagadnień normatywnych autorzy monografii prezentują obszar odpowiedzialności nie tylko prawnokarnej, ale też deontologicznej i dyscyplinarnej. W pracy przybliżono szereg istotnych wątków o charakterze kryminologicznym i z zakresu medycyny sądowej. Nie pominięto także rynku produktów leczniczych weterynaryjnych, który dotychczas w dorobku doktryny odgrywał dość marginalną rolę. Z całą pewnością można rekomendować to cenne opracowanie szerokiemu gronu odbiorców – prawnikom, kryminologom, kryminalistom, lekarzom, farmaceutom, a także studentom, stażystom i aplikantom, którzy stawiają swoje pierwsze kroki na drodze zawodowej”.

Z recenzji prof. dr. hab. Wojciecha Miltyka:

„Fałszowanie leków i przestępczość na rynku farmaceutycznym stanowi znaczący problem społeczny oraz ekonomiczny. Kompleksową analizę tego zjawiska przedstawia, przygotowana pod redakcją wybitnych ekspertów prof. Ewy M. Guzik-Makaruk oraz prof. Ireneusza Sołtyszewskiego, monografia „Przestępczość farmaceutyczna w XXI wieku”. Interdyscyplinarny zespół autorów zawarł w niej opis rynku farmaceutycznego pod kątem kryminalistycznych i medyczno-sądowych aspektów przestępczości farmaceutycznej, trudności związanych z jej przeciwdziałaniem oraz wskazał rekomendacje dotyczące zapobiegania przestępstwom farmaceutycznym. Mimo wskazanej przez autorów złożoności zjawiska przestępczości farmaceutycznej na podkreślenie zasługuje jeden z przedstawionych wniosków, wskazujący, że dotychczasowe działania środowiska farmaceutycznego i administracji publicznej zapewniły szczelność legalnego systemu dystrybucji leków, dotychczas nie stwierdzono leków zafałszowanych w aptekach w Polsce. Niniejsza nowatorska monografia jest warta polecenia prawnikom, kryminologom, lekarzom, farmaceutom, jak również innym zainteresowanym problemem fałszowania leków”.

Źródło: <https://cedewu.pl/Przestepczosc-farmaceutyczna-w-XXI-wieku-p3120>

***

Klaudia Skelnik

Bezpieczeństwo publiczne. Zarządzanie informacją w działaniach policji na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego w Polsce

Wydawnictwo: CeDeWu, Warszawa 2022, 168 s.

Żyć i działać we współczesnym świecie to korzystać z informacji. W stwierdzeniu tym zawiera się sens przeobrażeń społecznych, ekonomicznych, politycznych i edukacyjnych. Człowiek i organizacje uwikłane są w różnorodne

procesy społeczne, poddane mnogości przetwarzania rozmaitych informacji. Jednym z kluczowych zagrożeń dla kształtowania i zapewniania bezpieczeństwa publicznego jest nierzetelna informacja. W książce autorka skupia się na funkcjonowaniu informacji jako determinanty kształtowania bezpieczeństwa publicznego przez policję.

Klaudia Skelnik omawia problematykę znaczenia informacji, jej wpływu na kształtowanie bezpieczeństwa publicznego, rozpoznanie zagrożeń, popełnianych błędów oraz wyzwań, a także wskazuje kierunki zmian w zakresie zarządzania informacją. Do jej opracowania wykorzystano wywiady skategoryzowane, które umożliwiły skonfrontowanie teorii z praktyką, ustalenie stanu faktycznego oraz racjonalną interpretację określonych zagadnień. Eksperti wybrani do udziału w wywiadach to dłużejletni funkcjonariusze policji, piastujący w większości stanowiska kierownicze.

Sposób komunikowania organów policyjnych spotyka się często z krytyką. Zarzuca się im niezrozumiałość i hermetyczność, popadanie w rutynę i brak ładu. Zapomina się czasami, że społeczeństwo musi mieć poczucie jasności komunikatów oraz świadomość dbałości o informację ze strony policji, ponieważ poprawia to zaufanie do instytucji publicznych. Należyte obchodzenie się z informacjami buduje również pozytywny wizerunek oraz autorytet policji. Autorka wskazuje na możliwość wykorzystywania informacji i obiegu informacji dla kształtowania poczucia bezpieczeństwa przez obywateli we wszystkich domenach funkcjonowania podmiotów polityczno-społeczno-gospodarczych. Policja nieustannie powinna dążyć do poprawy wizerunku i uzyskania wzrostu zaufania, dostosowywać swoje działania (w tym politykę informacyjną) do kolejnych stojących przed nią wyzwań i potrzeb informacyjnych obywateli.

Źródło: <https://cedewu.pl/Bezpieczenstwo-publiczne-Zarzadzanie-informacja-w-dzialaniach-Policji-na-rzecz-bezpieczenstwa-i-porzadku-publicznego-w-Polsce-p3181>

***

Adrianna Surmiak

Etyka badań jakościowych w praktyce. Analiza doświadczeń badaczy z osobami podatnymi na zranienie

Wydawnictwo Scholar, Warszawa 2022, 239 s.

Z recenzji dr. hab. Wojciecha Pawlika, prof. UW:

„Jest to pierwsze w Polsce tak obszerne i wszechstronne opracowanie problemów etyki badań socjologicznych. Konfrontując postulaty normatywne z praktyką badań jakościowych, zwłaszcza związanych z narażeniem osób badanych na zranienie (krzywdę), Adrianna Surmiak uświadamia czytelnikowi, jak duża część tej praktyki wymaga wrażliwości, intuicji etycznej, empatii, a ponadto jak wiele szczegółowych kwestii należałoby, jeśli nie uregulować kodeksowo, to przynajmniej poddać środowiskowej dyskusji”.

Z recenzji dr. hab. Katarzyny Kaniowskiej, prof. UŁ:

„Z książki Adrianny Surmiak jasno wynika, że antropologom i socjologom prowadzącym badania jakościowe potrzebna jest nie tylko znajomość zasad etyki proceduralnej (formalnej), ale też wrażliwość i wiedza wywodzące się z etyki opisowej; praktyce badawczej powinna towarzyszyć nieustanna „kontrola sumienia”, wyczerpanie na wszystko, co może w jakikolwiek sposób naruszać dobro badanych”.

Źródło: <https://scholar.com.pl/pl/glowna/8714-etyka-badan-jakosciowych-w-praktyce-branaliza-doswiadczen-badaczy-z-osobami-podatnymi-na-zranienie.html>

***

Piotr Chlebowicz, Paweł Łabuz, Tomasz Safjański (red.)

Antykryminalistyka. Taktyka i technika działań kontrwykrywczych

Difin, Warszawa 2022, 293 s.

Książka poświęcona jest zagadnieniom przeciwdziałania przez zorganizowane grupy przestępcze i organizacje terrorystyczne czynnościom operacyjno-rozpoznawczym i procesowym prowadzonym przez służby państw w celu ich rozbicia. Opracowanie przedstawia zasadnicze aspekty techniki przestępczej zmierzającej do ukrycia majątku związanego z przestępstwem. W publikacji scharakteryzowano możliwe sposoby działań przestępczych zmierzające do uniemożliwienia organom ścigania identyfikacji i lokalizacji mienia związanego z przestępstwem. Przedmiotowa problematyka jest zagadnieniem nadzwyczaj skomplikowanym z powodu specyfiki omawianych działań. Działania kontrwykrywcze zorganizowanych grup przestępczych nie stanowiły dotąd priorytetowego obszaru zainteresowania kryminalistyki. W monografii zwrócono uwagę na korzyści wynikające ze znajomości taktyki i techniki przestępczej w omawianym zakresie.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/antykryminalistyka-taktyka-i-technika-dzialan-kontrwykrywczych>

***

Robert Socha

Historyczne i współczesne postrzeganie policji w Polsce

Difin, Warszawa 2022, 196 s.

Z recenzji prof. dr. hab. Waldemara Kaczmarka:

„Celem rozważań naukowych jest m.in. poddanie dyskusji, czy w zwrocie zawartym w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji »utrzymywanie bezpieczeństwa i porządku publicznego« są zawarte dwa pojęcia »bezpieczeństwo publiczne« i »porządek publiczny«. Ten aspekt historycznego podejścia do pojęcia »policja« wymaga ponownego, naukowego spojrzenia na istotę postrzegania policji w Polsce. W ocenie autora konieczny jest przegląd zastanych, a bezzasadnych poglądów i zastąpienie ich nowymi, opartymi zarówno o analizę semantyczną, jak i o analizę dotychczasowego dorobku naukowego i polskiego prawodawstwa.

Przedłożona do recenzji monografia (...) stanowi zarówno rezultat doświadczeń zawodowych autora, jak i jego dotychczasowej aktywności naukowej. Książka ma niekwestionowane walory pracy naukowej, opartej na solidnych podstawach metodologicznych. Docenić należy także aspekt praktyczny monografii. Publikacja jest unikatowa na rynku wydawniczym, gdyż porusza kwestie, które co prawda stanowiły do tej pory samodzielny przedmiot wielu opracowań naukowych, ale nie zostały jeszcze przedstawione kompleksowo, w jednym opracowaniu naukowym, jak to zaproponował autor.

Z recenzji prof. dr. hab. Witolda Pokruszyńskiego:

„Recenzowaną książkę należy traktować jako dzieło wartościowe, uzupełniające istniejącą literaturę przedmiotu, stanowiące cenny materiał poznawczy i dydaktyczny, potwierdzający głęboką wiedzę autora dotyczącą znaczącej roli policji we współcześnie obowiązującym systemie bezpieczeństwa państwa. (...) Opracowując monografię autor twórczo wykorzystał dorobek własny oraz autorów krajowych i zagranicznych, o czym świadczą pozycje zawarte w wyjątkowo bogatej bibliografii”.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/ksiazki-naukowe/nauki-spoeczne/bezpieczenstwo/histeryczne-i-wspolczesne-postrzeganie-policji-w-polsce>

***

Tomasz R. Aleksandrowicz

Prognozowanie zagrożeń terrorystycznych. Aspekty metodologiczne

Difin, Warszawa 2022, 172 s.

Z recenzji dr. hab. Sławomira Zalewskiego, prof. Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku:

„Pierwsza na rynku polskim książka poświęcona prognozowaniu zagrożeń terrorystycznych, a równocześnie jedna z nielicznych dotyczących prognozowania zagrożeń dla bezpieczeństwa. Autor podkreśla w niej powiązania pomiędzy nauką a praktyką, stąd m.in. obszerne wykorzystanie dorobku amerykańskiej szkoły analizy wywiadowczej, która w modelowy sposób łączy teorię naukową i znaczenie użyteczne. Publikacja może być wykorzystana w charakterze swobodnego podręcznika tworzenia analiz i prognoz strategicznych, nie tylko w odniesieniu do zagrożeń terrorystycznych.

Interesującym elementem teoretycznego wprowadzenia do przedmiotu opracowania jest część poświęcona amerykańskiej szkole analizy wywiadowczej. Autor odwołuje się tu do własnych opracowań poświęconych tej problematyce, ale także niezmiernie bogatej literatury przedmiotu i źródeł pierwotnych (dokumentów, relacji). (...) Autor jest uznanym ekspertem w zakresie terroryzmu i swobodnie porusza się po przedmiotowej problematyce, przywołując ustalenia znanych autorytetów oraz najnowsze, a przede wszystkim weryfikując własne oceny i tezy przedstawione we wcześniejszych opracowaniach. (...) Monografia jest pierwszą na rynku polskim próbą zmierzenia się z problemem prognozowania zagrożeń terrorystycznych. Przedstawia tę problematykę na tle rozwiązań krajowych i międzynarodowych, osadzając dobór metod w doświadczeniach państw, które mają dłuższe doświadczenie w rozpoznawaniu i zwalczaniu terroryzmu. Zawarte tu ustalenia porządkują wiedzę o tych rozwiązaniach”.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/ksiazki-naukowe/nauki-spoeczne/bezpieczenstwo/prognozowanie-zagrozen-terrorystycznych-aspekty-metodologiczne>

***

Andrzej Dawidczyk, Justyna Jurczak

***Metodologia bezpieczeństwa w przykładach i zastosowaniach.
Podręcznik akademicki***

Difin, Warszawa 2022, 194 s.

**Z recenzji dr. hab. Sławomira Zalewskiego, prof. Szkoły Wyższej
im. Pawła Włodkowica w Płocku:**

„Publikacja jest zarówno podręcznikiem do nauki metodologii bezpieczeństwa, jak też przewodnikiem metodologicznym do realizacji ćwiczeń. Istotą książki są wyłącznie konkretne przykłady zastosowań praktycznych metod, technik i narzędzi badawczych wykorzystywanych w praktyce funkcjonowania różnych instytucji związanych z bezpieczeństwem.

Podręcznik adresowany jest do studentów studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunków związanych z bezpieczeństwem (narodowe, wewnętrzne, specjalistyczne), a także studentów studiów podyplomowych i doktoranckich. Odbiorcą są także pracownicy zespołów zarządzania kryzysowego wszystkich szczebli administracji publicznej w Polsce i policjanci pełniący funkcje kierownicze na niższych poziomach dowodzenia.

Podręcznik jest pierwszym w Polsce najobszerniejszym materiałem wspierającym dydaktykę w zakresie badania bezpieczeństwa państwa. (...) W kontekście celu naukowego dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, jakim jest doskonalenie systemów bezpieczeństwa państwa, podręcznik ten może być oceniany jako ważny krok na drodze wzmacniania odrębności ww. dyscypliny, która na obecnym etapie nie dopracowała się jeszcze specyficznych metod badawczych. W tym ujęciu walorem publikacji jest poza wszystkim wniesienie wkładu w rozwój tej dyscypliny”.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/ksiazki-naukowe/nauki-spoeczne/bezpieczenstwo/metodologia-bezpieczenstwa-w-przykladach-i-zastosowaniach-podrecznik-akademicki>

***

Justyna Siemionow

***Resocjalizacja młodzieży niedostosowanej społecznie jako proces wspierania
rozwoju psychospołecznego oraz kształtowania potencjałów***

Difin, Warszawa 2022, 156 s.

Z recenzji dr. hab. Huberta Kupca, profesora Uniwersytetu Szczecińskiego:

„Wiedza na temat wielowymiarowego zjawiska niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży jest niezbędna do planowania oraz realizacji konkretnych działań w procesie wychowania nieletnich. W prezentowanej publikacji autorka przyjmuje, że proces resocjalizacji nieletnich powinien być organizowany przede wszystkim z uwzględnieniem perspektywy rozwojowej. Jednym z głównych celów procesu resocjalizacji w tym ujęciu staje się zatem wspieranie wychowanków w pokonywaniu trudności związanych z realizacją zadań rozwojowych okresu adolescencji. Identyfikacja oraz wzmacnianie potencjałów nieletnich stanowią jego uzupełnienie. Wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych są w okresie intensywnych

zmian kształtującej się osobowości, która u części z nich zmierza w nieprawidłowym kierunku, stwarzając tym samym ryzyko określonych zaburzeń psychicznych. Dostosowanie realizowanych działań do indywidualnych potrzeb rozwojowych wychowanków daje możliwości dokonania trwałych pozytywnych zmian w ich funkcjonowaniu psychospołecznym.

Publikacja ma duże walory poznawcze oraz aplikacyjne. Zawiera również wyniki rzadko stosowanych na gruncie resocjalizacji badań w działaniu, które są dowodem udanej współpracy naukowca z praktykami, zakończonej korzystną modyfikacją systemu oddziaływań resocjalizacyjnych (...). Z uwagi na swoje walory jest dziełem wartościowym zarówno dla naukowców, jak i praktyków zajmujących się problematyką resocjalizacji nieletnich”.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/ksiazki-naukowe/nauki-spoleczne/politologia-socjologia/resocjalizacja-mlodziezy-niedostosowanej-spolecznie-jako-proces-wspierania-rozwoju-psychospolecznego-oraz-kszaltowania-potencjalow>

***

Paweł Łabuz, Irena Malinowska, Mariusz Michalski (red.)

Przestępczość zorganizowana. Aspekty prawne i kryminalno-kryminalistyczne

Difin, Warszawa 2022, 338 s.

Książka stanowi naukowo-praktyczne kompendium wiedzy z zakresu zarówno analitycznego, jak i obejmującego sferę kryminalistyczno-kryminologiczną przestępczości zorganizowanej. Zespół autorski ukazał i usystematyzował wiedzę z zakresu analizy problematyki mechanizmów przestępczych i metod działania sprawców. W publikacji zostały zawarte tematycznie elementy odnoszące się do identyfikacji, jak również do przeciwdziałania przestępczości zorganizowanej, co stanowić może cenne źródło informacji dla funkcjonariuszy służb państwowych zajmujących się zwalczaniem przedmiotowego rodzaju przestępczości, a także przedstawicieli zawodów prawniczych oraz innych profesji mogących mieć styczność w swojej codziennej służbie lub pracy z elementami przestępczości.

Z recenzji dr hab. Anety Michalskiej-Warias, prof. UMCS:

„Publikacja poświęcona jest problematyce przestępczości zorganizowanej w ujęciu prawa karnego, a także z perspektywy kryminalistyczno-kryminologicznej. (...) Monografia została pomyślana jako swoiste kompendium podstawowych informacji na temat przestępczości zorganizowanej. Zebranie w jednym miejscu wiedzy na temat zagadnień prawnych, kryminologicznych i kryminalistycznych przydatnych z punktu widzenia zwalczania przestępczości zorganizowanej świadczy o niewątpliwym walorze poznawczym pracy. W poszczególnych rozdziałach autorzy omawiają najpierw kluczowe kwestie odnoszące się do prawnych regulacji przestępczości zorganizowanej i wybranych problemów interpretacji tych przepisów, następnie zaś przedstawione zostały najbardziej charakterystyczne przejawy przestępczości zorganizowanej w aspekcie kryminalistyczno-kryminologicznym”.

Z recenzji prof. dr hab. Katarzyny Laskowskiej:

„Monografia, która doskonale wpisuje się w nurt literatury naukowej poszerzającej i aktualizującej wiedzę polskiego czytelnika na temat przestępczości zorganizowanej. (...) W części prawnej monografii autorzy dokonali operacjonalizacji podstawowych pojęć dotyczących przestępczości zorganizowanej. Przedstawili

zakres, złożoność oraz problemy interpretacyjne zarówno o charakterze teoretycznym, jak i praktycznym. W kryminalistyczno-kryminologicznej części monografii autorzy poszczególnych rozdziałów ukazali trzy podstawowe płaszczyzny działalności zorganizowanych struktur przestępczych w Polsce. W ramach omówienia przestępczości o charakterze kryminalnym opisali wybrane, najbardziej dokuczliwe i zagrażające społeczeństwu zjawiska w postaci: terroru kryminalnego, terroryzmu i ekstremizmu; przestępczości pseudo-kibiców; eksploatacji seksualnej; kradzieży i rozbojów; handlu ludźmi. W ramach omówienia przestępczości o charakterze narkotykowym przedstawili trzy podstawowe przestępstwa narkotykowe, stanowiące znaczące źródło przestępczych dochodów, tj.: produkcję, handel i przemyt narkotyków. (...) Polecam ją studentom, naukowcom oraz praktykom z zakresu przeciwdziałania i zwalczania przestępczości zorganizowanej”.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/ksiazki-naukowe/nauki-spoeczne/prawo-monografie/przestepczosc-zorganizowana-aspekty-prawne-i-kryminalno-kryminalistyczne>

***

Agnieszka Nowotka

Analiza typologiczna sprawców zabójstw i ich ofiar

Difin, Warszawa 2022, 354 s.

Autorka podjęła próbę analizy przyczyn zbrodni przeciwko życiu ludzkiemu oraz działań przyczyniających się do ograniczenia tego zjawiska. Przedstawionym w niniejszym opracowaniu analizom przyświecał cel umożliwienia dokonywania dalszych analiz porównawczych tego zjawiska na terenie Polski.

Prezentowano sylwetkę psychospołeczną zabójcy działającego pojedynczo, jak i z udziałem innych osób. Ponadto, podjęto próbę analizy więzi zachodzących między poszczególnymi sprawcami dokonującymi zabójstw wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami. Następnie dokonano charakterystyki zabójców, uwzględniając społeczne i sytuacyjne uwarunkowania ich działania. Starano się również wyjaśnić przyczyny powstawania najcięższych zbrodni skierowanych przeciwko człowiekowi zarówno z perspektywy sprawcy, jak i ofiary z uwzględnieniem ich funkcjonowania środowiskowego i psychospołecznego. Obok opisu warunków socjalizacji w rodzinach pochodzenia sprawców, dokonano identyfikacji ich stanu cywilnego oraz struktury rodziny prokreacyjnej pod kątem zmiennych zwiększających prawdopodobieństwo dokonania zbrodni przeciwko życiu człowieka.

Tradycyjną analizę otoczenia rodzinnego rozszerzono o szczegółową ocenę oddziaływania wzorców wyniesionych z ognisk domowych na dorosłe życie sprawców oraz założonych przez nich rodzin. Dokonano również charakterystyki ich sytuacji socjalno-bytowej. W trakcie poszukiwania odpowiedzi na pytanie, dlaczego ludzie dopuszczają się zabójstw, nie bez znaczenia okazały się kwestie odnoszące się do zaburzeń osobowości, niedostosowania społecznego oraz relacji panujących w rodzinach pochodzenia i prokreacyjnych sprawców zabójstw.

Niezwykle ważnym zadaniem okazało się omówienie tła motywacyjnego zabójstw z uwzględnieniem relacji panujących między sprawcą a ofiarą oraz bezpośredniej sytuacji, w jakiej znalazł się zabójca. W tym aspekcie zwrócono szczególną uwagę na cechy osobowości i poziom inteligencji zabójcy, przebieg jego socjalizacji oraz rodzaj bodźców uruchamiających zachowanie agresywne. Dokonano również próby oceny zachowań sprawców zarówno w trakcie, jak i po dokonaniu zabójstwa oraz ich wpływu na wysokość wymierzanych im kar pozbawienia wolności.

Wnikliwa analiza czynników warunkujących dokonanie tak agresywnego czynu, jakim jest zabójstwo, powinna posłużyć wskazaniu kierunku skutecznych rozwiązań prewencyjnych. Książka jest skierowana do wszystkich tych, którzy dążą do prawdy i dla których prawo do życia i jego ochrona nie są obojętne.

Z recenzji dr hab. Violetty Kwiatkowskiej-Wójcikiewicz, prof. UMK:

„(...) przygotowana przez autorkę niniejsza monografia stanowi niezwykle szczegółowe i wnikliwe opracowanie zagadnienia w aspekcie kryminologicznym i wiktymologicznym, a także kryminalistycznym. Poza tym dotyczy ważnego społecznie problemu – zabójstwa, które niestety popełniane jest w zaciszu ogniska domowego, gdzie ofiarami stają się osoby najbliższe, sąsiedzi czy znajomi (...). Recenzowana praca będzie stanowiła istotne uzupełnienie publikacji już znajdujących się na rynku księgarskim oraz ich istotne wzbogacenie, ze względu na szerokie spektrum badań. Autorka bowiem przeprowadziła badania *ex post facto*, badania aktowe oraz uczestniczyła w rozprawach sądowych (...). Niezwykle istotne są rozważania poświęcone aspektom psychologicznym i psychiatrycznym (...) oraz niezwykle wnikliwa analiza zagadnień związanych z system motywacyjnym sprawców. Ważną część monografii stanowią rozważania kryminalistyczne, w szczególności te dotyczące modus operandi sprawców zabójstw. Opracowanie może być skierowane do szerszego kręgu odbiorców – psychologów, pedagogów i innych zainteresowanych osób, a nie tylko do prawników”.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/ksiazki-naukowe/nauki-spoeczne/prawo-monografie/analiza-typologiczna-sprawcow-zabojstw-i-ich-ofiar>

***

Błażej Kmiecik, Hanna Elżanowska, Justyna Kotowska (red.)

Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej w sieci. Ochrona praw dziecka w przestrzeni Internetu

Difin, Warszawa 2022, 170 s.

Prezentowana publikacja ma charakter interdyscyplinarny. Jej autorami są specjaliści w zakresie prawa kryminologii oraz pedagogiki i resocjalizacji, na co dzień w swoich badaniach i działaniach zawodowych podejmujący m.in. temat ochrony praw dziecka. Redaktorami naukowymi są eksperci w zakresie psychologii, psychoterapii oraz socjologii prawa, pracujący jako terapeuci, badacze, biegli sądowi oraz urzędnicy państwowi. Specjalizują się oni w temacie prewencji, edukacji oraz ochrony małoletnich przed przemocą, w tym przemocą seksualną.

Z recenzji dr hab. Moniki Przybysz, prof. UKSW:

„Dlaczego rodzice nie powinni umieszczać wizerunku dziecka na swoich profilach społecznościowych i jakie niebezpieczne konsekwencje może to powodować? Jak działają algorytmy treści w mediach społecznościowych? Kiedy dziecko może pozwać rodziców za umieszczanie jego zdjęcia w sieci bez jego zgody? To tylko kilka problemów podjętych w prezentowanej książce. Przedstawione w sposób oryginalny, twórczy oraz syntetyczny zagadnienia przestępstw dotyczących wolności seksualnej człowieka zasługują na uwagę i stanowią cenny materiał do lektury. Problematyka groomingu, algorytmizacji treści, tzw. łowców pedofilów, kwestia sharentingu i odpowiedzialności prawnokarnej rodzica za naruszenie prywatności dziecka w Internecie – to tylko niektóre ważne kwestie dotyczące ochrony dzieci i młodzieży w sieci. Taki cel obrali zarówno autorzy, jak i redaktorzy. Wiedza dotycząca przestępstw przeciwko wolności seksualnej dotycząca dzieci jest niezbędna nie tylko do ich wykrycia, umiejętnego i pełnego empatii wsparcia osób pokrzywdzonych, ale też do tworzenia profesjonalnych procedur zapobiegawczych nadużyciom, a ponadto ich właściwej penalizacji.

To niezwykle ważna publikacja, która powinna dotrzeć do jak największej grupy odbiorców – prawników, nauczycieli, wychowawców, socjologów, medioznawców, pedagogów, osób zarządzających jednostkami edukacyjnymi, szpitali psychiatrycznych – szczególnie dziecięcych, a także szeroko pojętych służb pomoco-

wych – pracowników policji, izb dziecka, służby więziennej, czy też lekarzy, pracowników straży pożarnej, wreszcie w jak najszerszym wymiarze do rodziców. Przygotowana i zredagowana została przez wysokiej klasy specjalistów w zakresie omawianej problematyki. Prezentowany zestaw zagadnień stanowi unikatowe połączenie wiedzy, kompetencji i umiejętności autorów monografii, a sama publikacja jest unikatem w skali kraju – nie ma innej takiej pozycji naukowej łączącej tak wiele zagadnień i aspektów prawnych dotyczących Internetu i zebranych w postaci monografii naukowej”.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/czynnosci-operacyjno-rozpoznawcze-polskich-sluzb-ochrony-prawa-w-prawie-krajowym-i-miedzynarodowym>

***

Paweł Łabuz, Jacek Kudła, Tomasz Safjański

Czynności operacyjno-rozpoznawcze polskich służb ochrony prawa w prawie krajowym i międzynarodowym

Difin, Warszawa 2022, 436 s.

Czynności operacyjno-rozpoznawcze stanowią obecnie bardzo mało znany obszar niejawnego działania uprawnionych służb państwowych w zakresie realizacji zadań zapobiegawczych wykrywczych, jak wywiadowczych i kontrwywiadowczych. Ponadto przedmiotowa tematyka stanowi niejednokrotnie „kontrowersyjne” dyskusje w zakresie działalności operacyjnej służb specjalnych i policyjnych niewątpliwie mających umocowanie prawne naruszania praw i wolności obywatelskich. Przygotowane opracowanie z całą pewnością stanowi kompleksowe studium naukowo-praktyczne z przedmiotowego obszaru.

Z recenzji dr hab. Dobrosławy Szumiło-Kulczyckiej, prof. UJ:

„Publikacja prezentuje wysoki merytoryczny poziom, gwarantowany doświadczeniem zawodowym i pozycją jej autorów. W szeroki sposób wykorzystano w niej orzecznictwo sądowe, w tym orzecznictwo SN i TK. Wyczerpująco przedstawiono najważniejszą literaturę poświęconą omawianym czynnościom operacyjno-rozpoznawczym. Niewątpliwie książka stanowi ważne źródło szkoleniowe zarówno dla osób uczących się w kierunku prowadzenia w przyszłości czynności operacyjno-rozpoznawczych (studenci szkół policyjnych, studenci kierunków bezpieczeństwa, studenci kierunku prawo), jak też dla praktyków stosujących czynności operacyjno-rozpoznawcze lub oceniających ich efekty (policjantów, aplikantów prokuratorskich i sądowych, prokuratorów, sędziów, adwokatów)”.

Z recenzji dr hab. Piotra Herbowskiego, prof. Uniwersytetu SWPS:

„Monografia podejmuje szerokie spektrum zagadnień dotyczących czynności operacyjno-rozpoznawczych realizowanych przez polskie służby ochrony prawa począwszy od obszernego omówienia wszystkich metod i form tych czynności, poprzez szczegółową analizę każdej z nich a skończywszy na propozycjach rozwiązań prawnych w zakresie regulacji i kontroli tych czynności. (...) Niezwykle przydatne z punktu widzenia praktycznych aspektów związanych z czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi są wzory pism dołączone do monografii – zarządzeń, postanowień i wniosków, niezbędnych do tego, by wyniki tych czynności mogły w sposób legalny zostać przeniesione do postępowania karnego”.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/czynnosci-operacyjno-rozpoznawcze-polskich-sluzb-ochrony-prawa-w-prawie-krajowym-i-miedzynarodowym>

***

Andrzej Adamski (red.)

Kryminologiczne i prawnokarne aspekty podrabiania towarów i fałszowania produktów leczniczych

C.H. Beck, Warszawa 2022, 368 s.

Publikacja *Kryminologiczne i prawnokarne aspekty podrabiania towarów i fałszowania produktów leczniczych* jest monografią naukową z zakresu prawa karnego, kryminologii i polityki kryminalnej. Składa się z czterech części i obejmuje analizę fenomenologiczną i prawno-porównawczą tytułowego zjawiska ze szczególnym uwzględnieniem Chin i Polski.

W pierwszej części książki omówiono rolę Chińskiej Republiki Ludowej – światowego lidera w produkcji podrabianych towarów i produktów leczniczych oraz ich sprzedaży z wykorzystaniem Internetu i mediów elektronicznych. Scharakteryzowano również działania zapobiegawcze podejmowane przez międzynarodowe organizacje policyjne i Komisję Europejską.

Druga część książki ma charakter empiryczny i przedstawia wyniki badań aktowych nad handlem podrabianymi towarami i produktami leczniczymi w Polsce. Analiza tego zagadnienia obejmuje 1093 sprawy z art. 305 PrWłPrzem i art. 124 PrFarm prawomocnie zakończonych w latach 2011–2015.

Na trzecią, prawno-porównawczą część książki składają się dwa opracowania. Pierwsze analizuje zakres penalizacji podrabiania towarów i fałszowania produktów leczniczych w prawie międzynarodowym, angielskim, francuskim, niemieckim i włoskim. Drugie przedstawia ocenę dostosowania polskiego ustawodawstwa karnego do międzynarodowych i europejskich standardów normatywnych w dziedzinie przeciwdziałania fałszowaniu produktów leczniczych.

Czwarta część monografii, oprócz wykładni doktrynalnej przepisów art. 305 PrWłPrzem i art. 124 PrFarm, zawiera postulaty pod adresem ustawodawcy mające na celu modyfikację obu tych przepisów w celu wzmocnienia ochrony prawnej uczestników obrotu produktami oznaczonymi podrobionymi znakami towarowymi oraz wtórnego obrotu produktami leczniczymi.

Źródło: <https://www.księgarnia.beck.pl/serie-wydawnicze/monografie-prawnicze/20962-kryminologiczne-i-prawnokarne-aspekty-podrabiania-towarow-i-falszowania-produktow-leczniczych-andrzej-adamski>

***

Michał Grudecki

Kontratypy pozaustawowe w polskim prawie karnym

C.H. Beck, Warszawa 2022, 632 s.

Publikacja zawiera nie tylko kompleksowe omówienie tak zwanych kontratypów pozaustawowych, czyli okoliczności wyłączających bezprawność, ale też odniesienia do wielu innych istotnych problemów z zakresu odpowiedzialności karnej.

Autor szczegółowo analizuje problem na wielu płaszczyznach, powołując i polemizując z szerokim spektrum orzecznictwa i literatury.

Monografia zawiera omówienie zagadnień m.in. takich, jak:

- analiza pojęcia bezprawności jako elementu struktury przestępstwa w nauce prawa karnego i jej kształt na kanwach różnych koncepcji w doktrynie;
- relacja koncepcji nom sprzężonych do znamion typu czynu zabronionego;
- charakter prawny bezprawności karnej i kontratypów z uwzględnieniem omówienia przesłanek kontratypizacji;
- społeczna akceptowalność sposobu obcowania z dobrem prawnym;
- źródła regulacji kontratypów oraz ich relacje z zasadami prawa;
- zagadnienie zgody dzierżyciela dobra;
- miejsce zwyczaju w prawie karnym;
- ryzyko sportowe w świetle prawa karnego;
- oddziaływanie wychowawcze na małoletnich (w tym problematyka karcenia i stosowania kar cielesnych wobec małoletnich);
- działalność artystyczna a prawo karne.

Książka adresowana jest zarówno do teoretyków, jak i do praktyków prawa karnego: sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, aplikantów aplikacji sędziowskiej, prokuratorskiej, adwokackiej, radcowskiej.

Źródło: <https://www.ksiegarnia.beck.pl/serie-wydawnicze/monografie-prawnicze/20475-kontratypy-pozaustawowe-w-polskim-prawie-karnym-michal-grudecki>

***

Michał Leciak

Doping w sporcie i jego prawnokarne oceny

C.H. Beck, Warszawa 2022, 348 s.

Pierwsze w polskiej literaturze prawniczej opracowanie poświęcone problematyce karnoprawnej reakcji na zjawisko doping w sporcie.

Celem rozprawy jest nie tylko analiza funkcjonujących w Polsce regulacji karnych, mogących znaleźć zastosowanie dla zwalczania tego typu praktyk, ale zarazem próba udzielenia odpowiedzi na pytanie o zasadność ingerencji karnoprawnej i jej ewentualny zakres. Realizacji takiego założenia służy w znacznej mierze przeprowadzona w pracy analiza porównawcza, obejmująca rozwiązania karnoprawne przyjęte w innych krajach w obszarze walki z dopingiem w sporcie, wsparta szeroko wykorzystanym dorobkiem zagranicznego piśmiennictwa.

Publikacja jest adresowana do przedstawicieli zarówno nauki prawa, jak i praktyki wymiaru sprawiedliwości, w tym sędziów, prokuratorów, pracowników wybranych służb, adwokatów, radców prawnych.

Kontekst praktyczny podjętej problematyki sprawia, że może okazać się również przydatna podmiotom funkcjonującym na rynku sportowym, w tym m.in. zawodnikom, trenerom, arbitrom, pracownikom organizacji antydopingowych oraz sądownictwa sportowego.

Źródło: <https://www.ksiegarnia.beck.pl/serie-wydawnicze/monografie-prawnicze/20620-doping-w-sporcie-i-jego-prawnokarne-oceny-michal-leciak>

***

Sebastian Kowalski, prof. dr hab. Maciej Małolepszy

Prawo karne i postępowanie karne w dobie epidemii COVID-19. Doświadczenia polskie i wybranych państw europejskich

C.H. Beck, Warszawa 2022, 348 s.

Książka jest wynikiem badań nad zmieniającym się prawem karnym i postępowaniem karnym w czasach epidemii COVID-19 prowadzonych w Katedrze Prawa Karnego i Postępowania Karnego INP Uniwersytetu Zielonogórskiego. Monografia zawiera ocenę zmian legislacyjnych, wprowadzanych w ostatnim czasie na gruncie prawa polskiego, niemieckiego, francuskiego, chorwackiego i słowackiego, uzasadnianych przez prowadzącą rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Publikacja składa się z dwóch części.

- W pierwszej zostały szczegółowo omówione najważniejsze zmiany w polskim prawie karnym i postępowaniu karnym, jakie miały miejsce w czasie epidemii.
- W drugiej – zmiany dotyczące prawa karnego, postępowania karnego lub praw człowieka we wskazanych wcześniej państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Publikacja ukazuje głębokie różnice pomiędzy polskim a niemieckim, francuskim, chorwackim czy słowackim podejściem ustawodawcy do zmian legislacyjnych w obrębie prawa karnego i postępowania karnego w dobie epidemii. Aktywność polskiego ustawodawcy w zakresie tworzenia nowych przepisów karnych była znacznie większa niż w innych krajach i w dużej mierze dotyczyła instytucji niemających nic wspólnego z epidemią i jej skutkami.

Szczegółowo omówiono następujące zagadnienia:

- zmiany w polskim prawie karnym w dobie epidemii COVID-19 z perspektywy konstytucyjnej,
- nowelizację art. 37a KK i jej skutki,
- zmiany legislacyjne w zakresie środków zapobiegawczych, a zwłaszcza dotyczące art. 258a i 276a KPK,
- udział stron i ich przedstawicieli procesowych w rozprawie głównej przeprowadzonej w formie zdalnej,
- wpływ zmian w zakresie przesłanek orzekania kary łącznej na przebieg postępowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego,
- wpływ epidemii na zmiany legislacyjne na gruncie francuskiego procesu karnego,
- postrzeganie praw podstawowych w następstwie epidemii w Niemczech,
- wpływ epidemii na niemieckie prawo karne i prawo wykroczeń oraz niemiecki proces karny,
- funkcjonalność niemieckiego procesu karnego pomimo dynamicznie rozwijającej się epidemii,
- wpływ epidemii na szeroko rozumiane chorwackie prawo karne,
- wpływ epidemii na ochronę praw człowieka w prawie słowackim, w szczególności w odniesieniu do wprowadzania stanów nadzwyczajnych oraz relacji państwo–Kościół na przykładzie prawa słowackiego.

Książka adresowana jest przede wszystkim do pracowników naukowych szkół wyższych, sędziów, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych oraz studentów w charakterze literatury uzupełniającej wiedzę z zakresu prawa karnego, postępowania karnego i komparatystyki.

Źródło: <https://www.księgarnia.beck.pl/serie-wydawnicze/monografie-prawnicze/20956-prawo-karne-i-postepowanie-karne-w-dobie-epidemii-covid-19-doswiadczenia-polskie-i-wybranych-panstw-europejskich-maciej-malolepszy>

***

Magdalena Najda, Aleksandra Rutkowska, Dariusz Rutkowski

Psychologia sali sądowej

Wydawnictwo: Od.Nowa, Bielsko-Biała 2022, 286 s.

Psychologia sali sądowej koncentruje się na tematyce pozaprawnej warstwy postępowania sądowego. Autorzy podejmują, rzadko obecny w literaturze prawniczej, problem znaczenia, jaki mają dla przebiegu, a nierzadko także dla wyniku postępowania, sposób komunikowania się, emocje i stres, typ motywacji, a także fizyczne zmęczenie. Zagadnienia ujmowane są z perspektywy sędziów i psychologa, co nadaje treściom przekazywanym w książce niezwykle praktyczny, życiowy wymiar przy pełnym zachowaniu ich wartości naukowej. Książka zawiera wiele konkretnych wskazówek dotyczących tego, jak kierować salą sądową, a także własnymi zasobami psychicznymi.

Obok narzędzi komunikacyjnych ułatwiających porozumiewanie się z uczestnikami postępowania i zarządzanie konfliktem, czytelnik znajdzie techniki kierowania trudnymi emocjami, metody radzenia sobie z agresją, a także wskazówki, jak sędziowie powinni zadbać o siebie, aby uniknąć negatywnych skutków stresu związanego z pracą. Rysunki autorstwa sędziego Arkadiusza Krupy, będące jednocześnie uzupełnieniem, ilustracją i komentarzem przekazywanych treści, dodają książce uniwersalną wartość, jaką jest poczucie humoru.

Autorzy Magdalena Najda, filozof i psycholog, absolwentka Uniwersytetu Warszawskiego; wykładowca i autorka programów szkoleń z dziedziny etyki zawodowej dla sędziów, komunikacji i zarządzania emocjami w kontekście postępowania sądowego; od wielu lat współpracuje z Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury; zatrudniona w Niepaństwowej Wyższej Szkole Pedagogicznej w Białymstoku, współpracuje z Uniwersytetem SWPS w Warszawie; autorka publikacji z dziedziny etyki zawodowej, prawa i psychologii. Aleksandra Rutkowska, sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie; w 2013 r. odbyła roczny staż w ETPCz, zaś w 2021 r. odbyła dziesięciomiesięczny staż w TSUE; dwukrotnie nagrodzona przez Międzynarodową Komisję Prawników tytułem Europejski Sędzia Roku oraz wyróżnieniem; jest autorką kilku pytań prejudycjalnych do TSUE, a także glos, artykułów oraz komentarzy; jest wykładowcą KSSiP, ERA w Trewirze oraz EUI we Florencji. Dariusz Rutkowski, sędzia Sądu Okręgowego we Wrocławiu; ma wieloletnie doświadczenie orzecznicze w sprawach cywilnych, upadłościowych i gospodarczych; współautor Komentarza do Kodeksu postępowania cywilnego, wykładowca Wydawnictwa Wolters Kluwer w zakresie procedury cywilnej, wykładowca Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu SWPS w zakresie mediacji w sprawach gospodarczych; członek komisji egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego.

Źródło: <https://www.wydawnictwo-odnowa.pl/strona-glowna/1039-psychologia-sali-sadowej-9788366720725.html>

***

Marcin Krzywicki

Kryminalne rozpoznanie penitencjarne. Podstawy teoretyczne

Wydawnictwo FNCE, Chomęcice 2022, 112 s.

Jednostki penitencjarne spełniają szczególne zadania polegające na izolowaniu i resocjalizowaniu w tych warunkach osób, które naruszyły normy prawne. W związku z tym stanowią miejsca, w których pod przymusem przebywa wielu zdemoralizowanych i agresywnych osadzonych, tworzących specyficzną, niebez-

pieczną i wrogo nastawioną do otoczenia społeczność. Dla właściwej realizacji zadań związanych z izolacją więzienną personel penitencjarny musi mieć wiedzę o zagrożeniach pochodzących ze strony więźniów, możliwą do uzyskania głównie w wyniku prowadzenia rozpoznania kryminalnego. Niniejsze opracowanie zawiera podstawy w zakresie teorii informacji rozpoznawczej, organizacji i zarządzania kryminalnym rozpoznaniem penitencjarnym oraz zasad prakseologicznych i etyki działań rozpoznawczych prowadzonych w środowisku więźniów.

Źródło: <https://ksiegarnia.pwn.pl/Kryminalne-rozpoznanie-penitencjarne,958397092,p.html>

***

Anna Szuba-Boroń

Obraz przestępcy w prozie Sergiusza Piaseckiego na tle poglądów kryminologicznych epoki

Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2021, 382 s.

Ze wstępu:

„Od czasu zaistnienia współczesnej nauki, w dobie nawiązującego do oświecenia pozytywizmu, na pytania o przyczyny przestępstw próbowano odpowiedzieć zgodnie z jej obowiązującym paradygmatem: stawiano hipotezy, próbowano weryfikować je empirycznie. Wyniki badań starano się uporządkować i objaśnić, budując teorie kryminologiczne czy może ściślej: teorie etiologiczne w kryminologii. Przez kilkadziesiąt lat badań i poszukiwań próbowano znaleźć odpowiedź na pytanie, czy o tym, jakim człowiek ostatecznie jest, przestępcą czy nieprzestępcą, decyduje bardziej natura (ściślej: biologia) czy środowisko i wychowanie, a więc czynniki środowiskowe społeczne. Pytanie postawione swego czasu przez Francisca Galtona: „nature or nurture?” mimo wysiłków wciąż pozostawało bez jednoznacznej odpowiedzi.

Niezależnie od wysiłków kryminologów, tak badaczy, jak i teoretyków, a także wielu psychiatrów czy psychologów, podobne rozważania snuli też zwykli ludzie – na ogół na podstawie osobistych doświadczeń lub spostrzeżeń – a także wcale liczni pisarze. Wśród tych ostatnich szczególną kategorię stanowią pisarze, którzy albo byli przestępcami (jak na przykład Urke Nahalnik), albo – (jak Fiodor Dostojewski) w swym doświadczeniu życiowym mieli więzienie lub katorgę.

Jednym z takich pisarzy był Sergiusz Piasecki. Zanim został pisarzem, był przemytnikiem, przestępcą, agentem Oddziału II Sztabu Generalnego, wielokrotnie więźniem. W międzyczasie, w czasie okupacji podczas II wojny światowej, wykonywał wyroki śmierci w imieniu Armii Krajowej. Był, jak się miało okazać, utalentowanym pisarzem, publicystą, wnikliwym obserwatorem otaczającej go rzeczywistości. Ta rzeczywistość przez kilkanaście lat jego życia ograniczona była do kilku więzień, w tym najcięższego w Polsce międzywojennej miejsca odosobnienia dla najgroźniejszych zbrodniarzy – więzienia na Świętym Krzyżu. W swoich powieściach Piasecki opisywał świat przestępczy dawnych Kresów Wschodnich. Świat, którego był częścią i wnikliwym obserwatorem. W konsekwencji co najmniej siedem spośród trzynastu napisanych przez niego powieści może stanowić materiał badawczy dla kryminologa”.

Źródło: https://www.ka.edu.pl/gfx/ksw/userfiles/wydawnictwo/szuba_spis_wstep.pdf

***

Juliusz Makarewicz

Prawo karne. Wykład porównawczy z uwzględnieniem prawa obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej

Instytut Allerhanda, Lwów 1924 – Warszawa 2022

To jedno z najcenniejszych dzieł polskiej nauki prawa karnego, które jest dowodem tego, jak należy prowadzić badania historyczno-prawnoporównawcze nad instytucjami prawnymi z celem w postaci kodyfikacji prawa i jak o nim pisać. Juliusz Makarewicz, analizując zasady prawa karnego, jak i poszczególne instytucje, sięga do ich historii, przywołuje rozwiązania legislacyjne z różnych porządków prawnych, od Chile przez Stany Zjednoczone Ameryki, Portugalię, Hiszpanię, Niemcy, Rosję po Chiny i Japonię. Dodatkowo przedstawia treść projektu polskiego prawa karnego, które w 1932 r. stało się kodeksem karnym, powszechnie znanym jako „Kodeks Makarewicza” – chociaż duży udział w jego przygotowaniu mieli też inni, a szczególnie Wacław Makowski.

Julian Nowotny (o pierwszym wydaniu książki, 1914):

„Autor (...) nie poszedł również wzorem innych (...) nie zadowolili się prostolinijną tradycyjną metodą budowy systemu prawa karnego, lecz, przerywając zamknięte koło prawa pozytywnego, stanął na stanowisku pozwalającym mu patrzeć na prawo karne oraz tegoż instytucje prawne z punktu niejako wyższego, bo niezwiązanego ściśle z pewną przestrzenią miejsca i czasu, z egzystencją tej lub owej grupy społecznej. Oceniając wartość i znaczenie metody prawnoporównawczej dla nauki prawa karnego, rozumiał, że ewolucja poszczególnych instytucji prawnych, przełamując granice państwowych terytoriów, staje się własnością ogólną wszystkich państw kulturalnych opartych na ustroju prawnym, że zatem uwzględnienie obok rozwojowego charakteru prawa także i porównawczego tegoż znaczenia, jest wyższym niejako stopniem umiejętnego na świat prawa poglądu, oraz że lepiej i korzystniej oddziaływa na zrozumienie instytucji prawnych danego społeczeństwa ich ujęcie i opracowanie ze stanowiska prawnoporównawczej analizy, jak obracanie się w ciasnym kole dogmatycznego ich rozbioru z punktu widzenia prawa pozytywnego. (...) W odważnym podjęciu powyższego, bądź co bądź ryzykownego zadania leży bez wątpienia główna i rzeczywista zasługa autora oraz dowód wybitnej tegoż indywidualności. Nie tylko jednak ta właściwa autorowi samodzielność w szukaniu nowych dróg stała się wskaźnikiem zastosowania odrębnej, niejako rozszerzającej analityczno-krytyczny kąt widzenia metody przy niniejszej pracy, kierowały nim też bez wątpienia i względy natury praktycznej. Jednym z nich był взгляд natury dydaktycznej”.

Źródło: <https://glosprawa.pl/aktualnosci/podsumowanie-2022-roku-nadzieje-na-rok-2023#>

***

Witold Klaus, Irena Rzeplińska, Dagmara Woźniakowska-Fajst (red.)

Criminal Careers. Life and Crime Trajectories of Former Juvenile Offenders in Adulthood

Routledge 2022, 302 s.

Criminal Careers follows the lives and criminal behaviours of 2,397 people in Poland who as juveniles committed a crime and received a form of punishment from the juvenile court between the late 1980s and the

year 2000. Through combining quantitative and qualitative research, their criminal careers, the differences between men and women, risk factors, and reasons for nondesistance are analysed.

Uniquely, the authors have used an extensive database of former juveniles, in which as many as 40% were women. This book therefore makes a comparison between women and men in terms of their future life paths. Additionally, the researched group consisted of teenagers from two different periods: the 1980s (the transition generation) and 2000 (the millennial generation), which in the context of Central and Eastern European countries means that they entered adulthood in completely different realities. These differences are therefore also explored in depth within the book.

By focusing on Poland, the book provides a different perspective to criminal career research, which is generally limited to a few countries in Western Europe and the United States.

The book will be of great interest to academics and students who are developing their own research in the fields of criminal careers, juvenile delinquency, and antisocial behaviours by young people. It will also appeal to professionals, including juvenile judges, probation officers, staff in correctional facilities and social rehabilitation institutions, social workers and employees of nonprofit organisations that support juveniles, people in crisis, and prisoners or ex-prisoners.

Źródło: <https://www.routledge.com/Criminal-Careers-Life-and-Crime-Trajectories-of-Former-Juvenile-Offenders/Klaus-Rzeplinska-Wozniakowska-Fajst/p/book/9781032365435>